

[Freddy Madsen.]

stemte statsministerielle ord om de store skattelettelser, folk får, og den betydning, det har for de enkeltes økonomi. Nu kan vi se, at det er sådan, som vi sagde, allerede dengang vi fik forelagt dette forlig, at der er tale om en lang række asociale foranstaltninger, der skal gennemføres, og at de, som dette forslag viser, hovedsagelig vil ramme dem, som har dårligst råd til at betale, dem, som også får de mindste skattelettelser.

Det er ikke noget ringe antal, det drejer sig om her. Efter hvad der er oplyst, drejer det sig om ca. en halv million voksne mennesker, som deltager i denne fritidsundervisning på den ene eller på den anden måde. Det er set fra statens synspunkt en overordentlig billig foretælse, idet det kun andrager 1 pct. af de samlede udgifter, som staten på nuværende tidspunkt bruger til undervisningsformål.

Det er de svagest stillede, det går ud over. Det er naturligvis først og fremmest mennesker, som har fået en dårlig skoleundervisning, kun har gået 7 år i folkeskolen, og som på et senere tidspunkt i livet finder ud af, at de vil supplere deres uddannelse på forskellig måde, dels for måske at få bedre arbejde, dels for at føre et rigere liv.

Det bliver værre endnu i kraft af de nedskæringer, der foregår i folkeskolen, og dem, der er bebudet. Med en hævelse af klassekvotienterne må man forvente, at undervisningen bliver endnu dårligere, og at der derfor vil blive større behov for en udvidelse af fritidsundervisningen for voksne.

Nu bliver det jo sagt så pænt, at det kun er rimeligt, at folk selv skal betale. Man har indtrykket af, at det mange gange fremføres af mennesker, der overhovedet ikke har nogen forståelse for, at i masser af familier iblandt lavtlønnede, arbejdsløse og andre i vores samfund er selve det at opretholde livet og klare enhver sit så vanskeligt, at det er svært at få penge tilovers til at betale for den slags nødvendige ting, som der her er tale om.

Der er fra forskellig side fremkommet dystre forudsigelser om den nedgang i antallet af deltagere i undervisningen, som vil blive konsekvensen. Det kan naturligvis være svært at skønne over tallet, men ungdomsskolerne siger jo, at det antagelig kommer til at dreje sig om 40 pct.

Det vil betyde et alvorligt tab for samfundet, at disse mennesker, som ofrer deres fritid, ikke får den nødvendige dygtiggørelse, som på mangfoldige måder, selv om det er svært at påvise, også kommer udviklingen af samfundet til gode. Fremfor alt er det naturligvis et alvorligt tab for den enkelte, idet det hæmmer hans muligheder for at føre et rigere og et bedre liv.

For en fuldstændigheds skyld skal det kun nævnes, at det i disse arbejdsløshedstider naturligvis også vil få konsekvenser for en lang række af lærerne ved fritidsundervisningen, men med den klapjagt, der i øvrigt er sat i gang mod lærerstanden, er det vel ikke noget, som tæller væsentligt i argumentationen over for regeringen.

Bestemmelsen om, at der skal være et bestemt antal elever, kan naturligvis diskuteres, men det, vi er bange for, er, at det allerede udviklede bureaukratiske system, som findes omkring fritidsundervisningen, yderligere skal udvikles igennem mere kontrol og den slags. Hvad det vil komme til at koste, har vi ikke rigtig fået noget indtryk af.

Det er som sagt typisk — jeg har sagt det tidligere — at det især er på undervisningssektoren, den nuværende regering fører sig frem med nedskæringer. Os undrer det sådan set ikke længere, men jeg tror nok, der stadig væk ude i befolkningen vil være nogle, der med undren spørger, hvorfor denne regering, udgået fra et parti, der i sin tid slog sig i vejret på fremme af folkeoplysningen, netop har sat så rabiat og så bastant ind også imod fritidsundervisningen.

Flygaard (DR):

Mit partis principielle stillingtagen til det foreliggende område er den, at vi mener, man som voksen og som ung må have krav på at få den uddannelse, som man ikke fik i folkeskolen, eller som man ikke fik i gymnasiet, men at der selvfølgelig må være et vist krav om en holdstørrelse. Den undervisning, der måtte ligge uden for dette område, mener vi det principielt må være op til den enkelte gruppe selv at søge dækket, idet vi dog er af den opfattelse, at man fra det offentliges side bør stille lokaler til rådighed for den pågældende aktivitet.

Til det foreliggende lovforslag vil jeg gerne sige, at vi havde ikke haft noget imod,